

A BETEGSÉGEK MA

A MAI BETEGSÉGEK JELLEGÉRŐL

Hogy mennyire megváltozott egy betegség kitörésének motivációja az idők során, azt könnyen megpillanthatjuk egy példa segítségével, amelyet az evangélium hagyott ránk.

„Ezek után ünnepük volt a zsidóknak, és Jézus felment Jeruzsálembe. Jeruzsálemben a Juh-kapunál van egy kis tó, melynek héberül Bethesda a neve. Ennek öt csarnoka van. Betegek tömege, vakok, sánták, bénák feküdtek ezekben, és várták a víz megmozdulását. Mert az Úr angyala időnként leszállt a tóhoz, és olyankor felkavarodott a víz. Aki pedig elsőnek lépett bele a tóba a víz felkavarodása után, az egészséges lett, bármilyen betegségben szenvedett.” (Jn 5, 1–4)

A korforduló idején két ilyen gyógyforrás volt Jeruzsálemben. Az egyik a Bethesda tavacska a város északkeleti részén, közvetlenül az úgynevezett Juh-kapu mellett, amin át a vidéki kereskedők hajtották eladásra állataikat a közeli piacra. A másik a Siloah-tó a város délkeleti részén a Hinnom-völgynél. Mindenekelőtt a Bethesdának tulajdonítottak gyógyító hatást, amiről a János-evangélium számol be.

Egyedül a Bethesda-tóban és környékén naponta százával gyűltek össze a betegek. Még a templomban levágandó vagy a piacon eladásra kínált állatokat is a kis tó vizében mosták le. De az egészségesegek is idejártak a tóhoz tisztálkodni, a gyermekeiket megfürdetni, sőt hogy ivóvizet merítsenek belőle.

Nem kell ahhoz a korforduló eseményei közvetlen tanújának lennünk, hogy sejtelmünk legyen, mennyire katasztrofális higiéniai állapotban lehetett a tó vize, még ha egy időről időre belefolyó áramlás fel is frissítette, amit a város északi részén található termálforrás alkalmankénti feltörése okozott.

Már ebből a leírásból is képet alkothatunk arról, hogy a víz forrásának és minőségének megítélése teljesen megváltozott kétezer évvel a tó ama használata után, ahogy az evangélium leírja. Akkoriban az emberek nem kerestek oksági összefüggést a víz felfrissülésére és kicserélődésére, amikor időnként egy termálforrásból víz áradt a tóba. A víz kiszámíthatatlan megindulását egy angyal tevékenységének tulajdonították, és be kell vallanunk, hogy ez a magyarázat legalább olyan igaz, mint az imént mondták. Valójában itt egyszerűen két egymásnak egyáltalán nem ellentmondó szemlélet tükröződik, egy ezoterikus és egy exoterikus. Nem kell tagadnunk egy szellemi erő hatását ahhoz, hogy a vízmozgás okának a forrás hirtelen pulzálását tekintsük. Ellenkezőleg, a Föld testében az isteni-szellemi erők tevékenysége kétségkívül előbbre való a külső érzékszervekkel észlelhető, természeti hatások okánál. Így a víz eredete minőségének megítélése függ az ember szellemi állapotától.

Ennek megfelelően csak akkor lesz meglepő számunkra, hogy az emberek egyáltalán nem betegedtek meg, amikor ebben a tóban fürödtek, vagy a vizéből ittak, ha túlságosan intellektuális és materialista módon pillantunk az akkori viszonyokra. Keményfejű, mi több, javíthatatlan orvostudósok, vagy mikrobiológusok itt természetesen erősködnének, hogy ma aligha lehetne bebizonyítani azt, hogy számos embernek az ezzel a vízzel való érintkezése következtében végül

meg kellett volna halnia. Csakhogy nem kellene kétségbe vonnunk a korforduló embereinek normális megfigyelőképességét, avagy egészséges értelmét sem, ahogy ezt manapság oly gyakran teszik. Az emberek akkoriban biztosan nem voltak annyira ostobák, hogy ezresével zarándokoljanak ezekhez a kis tavakhoz, ha ezáltal tartós károsodásokat szenvedtek volna el. Ezzel ellentétben, a tavak, mint halljuk, gyógyító erejükről voltak híresek.

De hogyan tudott ez a gyógyító hatás fellépni? Hát úgy, hogy az emberek hittek a szellemi világ realitásában! Hangsúlyozzuk, hogy ezzel nem valamilyen szuggesztióra gondolunk – amit ma becsmélően „babonának” is neveznek –, hanem itt a szellemi erők *valóságában* való hitről volt szó, annak elismeréséről, hogy minden fizikainak az érzékfelettségben van az eredete.

Az emberek – érző módon – felismerték a szellemet a vízben, és amíg az ember a szellemet bizonyos fokig a vízzel együtt itta, nem ártott neki bármiféle szennyeződés, sőt meggyógyult ettől az italtól. Az egészségre veszélyes fertőzőség a vízben csak akkortól lép fel, ha az a víz szellem nélküli, a szellemtől elszakított lesz.

Az ember maga az, aki életfeltételeit megteremti. Ha a szellemi valóságot többé nem ismeri fel a vízben, akkor baktériumok és egyéb kórokozók tudnak megtelepedni benne, és az egykor gyógyító hatásokat kifejtő víz életveszélyes melegágya lesz a betegségeknek.

Persze biztosan fatális félreértés lenne a részünkről, ha úgy gondolnánk, hogy ma egy efféle „koszos vízből” minden károsodás nélkül ihatnánk, „csak” mert hiszünk abban, hogy szellem van a vízben. Egy olyan korban, amelyben a legkülönbélebb kórokozók, mint például a kólibacilusok kellőképpen ismertek és kutattak, pusztán naivitás lenne úgy vélni, hogy egy ilyen vízből ihatnánk, amennyiben kijelentjük, hogy benne a jó szellem lakozik. Nyilvánvalóan megbetegszik ma az ember, ha ilyen vízzel érintkezésbe kerül, vagy iszik belőle.

De éppen ezen fordul meg az egész dolog, és derül ki, hogy ma az embernek meg *kell* betegednie a szennyezett víztől, *mert* tudja, hogy

az kórokozóktól fertőzött. Persze az egyes embernek, aki talán vesz az ilyen vízből, nem feltétlenül kell tudnia erről; de a kórokozókról való tudás már benne van a világban. Az emberiség ismeretekre tett szert a mikrobiológia területén, a kórokozókat pedig, amelynek a keresésére indult, a mikroszkóp alatt immár felfedezte, megfigyelte és leírta. Ámde az újkor orvostudományi fejlődéstörténetében kétséget kizáróan arról van szó, hogy egy pusztító bakteriális betegség nem a semiből ront az emberiségre, és csak azután kezdik keresni a gyanítható mikrobiológiai előidézőit. Ha pontosabban megnézzük, egy betegség felbukkanásának – mint amilyen a spanyolnátha – egyéb kiváltó tényezők mellett – mindenekelőtt a veszélyes mikroorganizmusok emberek által alkotott *képzete* szolgált alapul. – Először az emberiség történelmében kiformalódik egy gondolat, egy képzet. Csak erre következik a betegség *elterjedése*; ezután pedig elkezdik keresni az *okait*, majd ténylegesen megtalálják. Az első lépés az arról való képzet, hogy valamilyen baktériumot vagy vírust találjanak, a második lépés magának a kórokozónak a megtalálása. Ily módon ezek ma éppolyan reálisan hatnak a fizikai világban, mint a korforduló idején a vízben a jó angyalok.

Azt a kérdést tehát, hogy miként léphetett fel a víz gyógyító hatása, megfordíthatjuk: miként vesztetett el a víz egykor gyógyító hatása és kerülhetett a helyére a kártékony hatás?

Ahogy az emberiség évszázadokon keresztül másfajta gondolkodást alakított ki, és a világ másféle felfogásához és a benne működő másféle szellemi lényekhez jutott el, ezzel ő maga megváltoztatta életterének feltételeit. Különösen a tudati lélek korszakának kezdetétől alakultak át a kórképek. Ez nemcsak azzal a ténnyel függ össze, hogy a Golgotai Misztérium óta Krisztus lett a karma ura, ezáltal a betegség kitörése a következő inkarnációban történik, nem pedig abban, amelyben a hajlam a betegségre kialakult, miként a Krisztus előtti időkben. Ez a tény önmagában csupán az azóta több életre kiterjedő betegségkarma perspektíváját változtatná meg, de nem feltét-

lenül a megbetegedések fajtáját is. És ma mégis másmilyen kórképek állnak az előtérben. Bénaság, vakság, sükettség vagy némaság manapság százalékarányát tekintve hasonlíthatatlanul kevesebb fordul elő, mint a krisztusi korfordulón. Viszont egyre több úgynevezett fertőzőses megbetegedés tört az élre.

Amikor az emberiség a tudományos, mindenekelőtt a természettudományos területen továbblépett és ezzel ráakadt a mikroorganizmusokra is, amilyenek a baktériumok és a vírusok, tulajdonképpen csak akkortól kezdődött ezek említésre méltó fertőzőképessé válása, csak akkortól lendültek például a baktériumok olyan aktivitásba és jutottak jelentőséghez, hogy az embert már súlyosan veszélyeztették. Az ember ugyanis minél inkább az *anyagnak* tulajdonít jelentőséget a szellem helyett, annál inkább megteremti a feltételeket is a baktériumok és vírusok működése számára. Ezzel még nem kérdőjelezzük meg a tudományos haladást, vagy nevezzük rossznak. Csak az derül ki, hogy tudományos megismerésfokunk emelkedésével az ellenfél kompetenciája is megnövekszik, akivel szemben az ember harcra kényszerül.

A korforduló idején egy olyan körülményes procedúrára egyáltalán nem lett volna szükség, ami ma elengedhetetlen az orvosok számára, mint amilyen a kezek fertőtlenítése, vagy a sebészeti eszközök sterilizálása. Már csak azért sem, mert az efféle invazív és kiterjedt orvosi beavatkozások, behatolások az emberi testbe, ahogy ez ma naponta előfordul, akkoriban jóformán nem létezett; hiszen a megfelelő kórképek sem fordultak elő, amelyek az ilyenfajta közbelépéseket szükségessé tették volna. Ha pedig olykor léteztek is ilyen beavatkozások, mint az ősegyiptomi kultúrában, akkor sem szorultak rá a mai steril feltételekre, mert azok mágikus cselekvések voltak, melyeket papok végeztek, mivel az embert még annak tekintették, ami: az istenek képmásának – és nem a majom egynéhány génben módosult változatának.

Rudolf Steiner sok éven keresztül mindig visszatért arra, hogy tudományos területen az emberrel és a természettel való foglalkozásnak

ismét etikával és morállal áthatottnak kellene lennie: „*Amíg a laboratóriumi asztal nem lesz ismét egyfajta oltárrá, amíg a szintetizálás és analízis nem válik mintegy szellemi művészetté, és amíg az ember nem tudatosítja, hogy a világfejlődést befolyásolja, amikor ezt vagy azt teszi, addig kultúrfejlődésében sem lesz képes előrehaladni.*”²⁶

Éppen az akkori sejt- és génkutatási kísérletek fényében komoly figyelmeztetésnek tűnik Rudolf Steiner következő megjegyzése is, amely az érintett körökben mégis teljesen visszhang nélkül maradt: „*Az élő bármiféle létrehozása csak akkor lesz megengedve az embernek, ha annyira komollyá és megtisztulttá válik, hogy a laboratórium asztalát oltárnak tekinti. (...) A mai ember az élő természetből semmit sem hozhat létre azoknak a lényeknek a segítségével nélkül, akik a természet mögött állnak, mindaddig, amíg az nem válik számára szakrális cselekvéssé.*”²⁷ Alig merünk arra gondolni, mit jelent az, hogy ma már milyen méreteket ölt „az élő természet”, „létrehozása”, „előállítás” a laboratóriumokban, amit biztosan nem olyan szakrális körülmények között végeznek, melyeket Rudolf Steiner szükségesnek mond kultúrfejlődésünk előrehaladása szempontjából.

Az embernek tehát megint ahhoz a magatartáshoz kellene visszatérnie lényének élettitkaival kapcsolatban, ami egykor jellemző volt rá az ősi misztériumok idején. De ezt a magatartását abból az eredeti belátásból kellene szereznie, amely nem áll ellentétben sem természettudományos haladásával, sem spirituális fejlődésével, vagyis szellettudományos kutatásaival. A tudati lélek korszakától kezdődően ugyanis más csak nagyon korlátozott értelemben érvényes az emberre Krisztus kijelentése a keresztfán: „*Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit tesznek!*” (Lk 23, 34) A mi időnkben az emberiség már tudhatja, hogy mit tesz, sőt kell is tudnia. Krisztus szeretetteljes áldozati tette nekünk ajándékozta a szabadságot – annak lehetőségét, hogy önként találjunk el a szellemhez, és ne olyan viszonyban álljunk vele, mintha köldökökzsínórral lennénk hozzákötve. Ez az ember istenné válásának előfeltétele. A szabadság pedig társul az éntudattal,

mert csakis az éntudat által művelhető a szabadság. De az éntudat felelősséget ró az emberre saját tetteivel szemben, ily módon mindenképp jót kell állnia, amit létrehoz a Föld-fejlődés során.

A MAI BETEGSÉGEK OKAIRÓL

Ma éppúgy okoznak betegségeket olyan viszonyok, amelyeket az ember nem csupán a tetteivel, hanem érzéseivel és gondolkodásával is maga teremt. A Földön fellépő mindenfajta betegség jellege közvetlen összefüggésben áll az ember szellemi fejlődéstörténetével. A betegségek a múltban, a jelenben és a jövőben is az egyén lelki-szellemi állapotának érzelmi kifejeződései. De a tudati lélek korának kezdetétől már egyre inkább az egész emberi nem lelki-szellemi állapotát is tükrözik. A Golgotai Misztérium bekövetkezésével és a tudati lélek ébredésével az emberiségnek mindinkább egy a Krisztus előtti időkhöz képest átalakított, ti. egy testvéries és az egész emberi nemre vonatkozó betegség- és egészségfogalmat kell megalkotnia. Krisztus mindent egyesítő szeretet-áldozata nyomán már a társadalmi organizmusban kell gondolkodnia, amely éppúgy megbetegedhet, mint ahogy a benne található individuumok.

A sors tragikus rendelésének, de egyúttal az ábrázolt összefüggések nyilvánvaló példájának kell tekintenünk, hogy a fent már említett spanyolnátha az emberiséget pusztító csapásként az I. világháború folyamán tört ki, tehát egy olyan időben, amikor egyébként is roppant veszteségek érték az emberi életet. A tudományos haladás akkortájt nemcsak az orvosi és természettudományos területen hozott újat, hanem a technika területén, így a háborús eszközök terén is. A gyorstüzelő fegyver és az ideggáz csak kettő az újabb kor számtalan felfedezései közül, amelyek bevetésre kerültek – a Sötétség szelmeinek 1879-es letaszítását követően –, hogy az emberek ember-társaiktól bestiális módon elvegyék egészségüket és életüket. Mindez

a korszak hazug politikájának volt következménye, az esztelen képzeteknek az országokról és népekről, a jogról és történelemről. Az Állat, amely az emberiséget akkoriban gondolkodásában és érzésében hatalma alá kényszerítette, végül ennek a gondolkodásnak és érzésnek megfelelő alakban rontott rá az emberiségre: milliányi vírus formájában.

Rudolf Steiner okkult kutatásai összefüggésbe hozták azon sötét hatalmakat, amelyek már ma Orifiel „sötét korszakát” vetítik előre, és „az ember fizikai testét szétmaró és elpusztító” „bacilusokat”. A „félelmetes betegségek és járványok” kitörésének előfeltételét képezi a „testvérharc és a testvérháború”, tehát a társadalmi organizmus megbetegedése. A népek és éppúgy az egyének, illetve a fertőzőes betegségek kitörése – amelyek „rajtaütnek” és „elsorvasztják” a „szegény embertesteket” – közötti kapcsolat megteremtése a sötét hatalmak működése által, megrendítő felvilágosítást ad világunk jelenlegi állapotáról. Mert ilyenféle járványok, amelyekkel szemben mindeddig alig találtak eszközöket, sújtának bennünket már ma – jóval Orifiel 2400-ban kezdődő korszaka előtt.

Az 1907. december 5-én tartott „Ezoterikus órákon” – vagyis évekkel az I. világháború kitörése előtt – Rudolf Steiner összefüggésbe hozta a „bacilusokat” Mammon istennel. Mammon a ma uralkodó és Michael korszellemével szembehelyezkedő ellen-korszellem. Miközben Michaelt, a jó korszellemet – aki mint Krisztus szolgálatában álló segítő egészséges közösségalkotáshoz akar elvezetni bennünket a társadalmi organizmus hármas tagozódása alapján – az emberiség messzemenően cserbenhagyja, helyette Mammonnak fejezi ki hódolatát. Ha az emberiség hallgatna Michaelre, ha „eredményesen követné Michael bölcs figyelmeztetéseit”²⁹, akkor a személyiségszellemek (az archék, a ford.) tevékenységét is engedné kibontakozni magában, ami történelmi előrelátáshoz és a karmikus életesemények és összefüggések helyes együttlátásához vezetné el.

A betegségeket illetően meg kell állapítanunk azt, hogy Rudolf Steiner kijelentése a bacilusok előretörése és Mammon isten fellépése

közötti összefüggésről szemmel láthatóan találó. Mert ma senki sem fogja kétségbe vonni Mammon és a kémiai és gyógyszeripari konszernek gazdaságilag megkülönböztetett helyzete közötti kapcsolatot nyugati társalmunkban, amelyek az egyre újabb járványok kitöréséből pénzügyileg hasznot húznak. Sőt, az emberiség időközben olyannyira korrumpálódott gondolkodásában, hogy már nem is érzi abszurdnak, hogy a gyógyszerek előállítása a pénzgazdálkodás érdekeinek van alávetve, és hogy AIDS-ben megbetegedett emberek millióinak kezelése nagyjából a nyereségorientált tőzdespekulánsok üzérkedéseitől függ.

Az új, eddig még nem legyőzhető és következetesen megmagyarázható kórképek megjelenésével összefügg annak a *harmadik* sötét hatalomnak a fellépése is, amely teljesen szemben áll a kereszténységgel és a krisztusi gyógyító impulzussal, és a XX. század végén a Golgotai Misztérium óta harmadik alkalommal lázad fel az emberiség spirituális ébredése ellen.

Fejlődési útján az emberiség eljutott egy időközben egyre gyakoribbá váló általános tisztánlátáshoz. Ez a Krisztus ellenes impulzus viszont meg akarja akadályozni az emberiséget abban, hogy ezt a tisztánlátását helyesen alkalmazza és ezzel a spirituális megismerésben előrehaladjon. Sajnálatos, hogy az orvostudomány és a gyógyszeripar jelentős része ennek a tendenciának lépett a szolgálatába.

Ha pontosabban megfigyeljük az úgynevezett „nyugtalan gyermek” szindrómáját, azt találjuk, hogy a kémiai nyugtatószerek tartós bevitelével a kisebb gyermekek kezelése azt szolgálja, hogy *a szellemi világ észlelésének* finom és törékeny, a felnőtt generáció túlnyomó többsége számára idegennek, vagy „abnormálisnak” látszó megnyilatkozásait elfedjék, letompítsák, ahelyett, hogy azt jótékonyan irányítanák és elősegítenék. Alapvető probléma, ahogy ma a gyermek nevelése folyik. Ha egy gyermek valamit kijelent, amit önmagában ténylegesen átélt, de azután nem talál semmilyen megértésre a nevelőjénél, vagy beszédével ellenállásba ütközik, úgy mély konfliktus keletkezik a generációk között. A konfliktus persze még lehet egy egészséges fo-

lyamat kifejeződése is, ha azonban a gyermeknek már a legkorábbi stádiumban a fejébe verik, hogy mindaz, amit átél és mond, hamis és beteges, a helyzet egyre inkább kikerül az ellenőrzés alól. A nevelés kérdésénél tehát nem annyira arról a problémáról van szó, hogy miként fegyelmezzük gyermekeinket, vagy kezeljük az egyre sokasodó „beteg” gyermeket, hanem a kérdést így kell feltenni: *mít* ad a gyermeknek a nevelő, és figyelemmel kíséri-e azokat a változásokat, amelyek az emberi lényben végbemennek? Akik nem tudnak az összefüggésekről, azok számára ma még nem sejlenek fel azok a károk sem, amelyek a jövőben az emberiségre várnak annak következtében, hogy egy generáció nagy részében a kémiai anyagok bejuttatásával valami olyat ültetnek el a lélekben is, ami teljesen ellentétes azzal, ami a lélekben már csírázni kezdett, és az ember értékes szellemi kincs-ként ápolhatott és gondozhatott volna. Az efféle nyugtatószerek beadásával végül lehetetlenné válik annak az ahrimáni-szóráti tervnek a leleplezése, hogy a világot a feje tetejére állítsák és az embert egyúttal azzal hitegessék, hogy a világ így áll helyesen – hogy ezen az úton az embert a saját szolgálataukba kényszerítsék.

Rudolf Steiner már 1917-ben rámutatott egy ilyenféle tendenciára az emberiség fejlődésében: *„És el fog jönni az az idő, (...) amikor majd ezt mondják: Beteges az emberben az, ha a szellemről és lélekről gondolkodik. Csak azok az emberek egészségesek, akik kizárólag testről beszélnek. Betegségsszimpptomának fogják tekinteni, ha valaki olyan módon fejlődik, hogy kijelenti: létezik a szellem, létezik a lélek. Ezek lesznek a beteg emberek. És meg fogják találni a megfelelő gyógyszereket – ezt önök teljesen biztosra vehetik –, amelyekkel ezeket az embereket kezelni fogják. Akkoriban – a konstantinápolyi zsinat idején – eltörölték a szellemet. A lelket viszont valamilyen gyógyszerrel törlik el. Az „egészséges szemléletmód” alapján feltalálnak egy olyan oltóanyagot, amellyel a szervezetet úgy megdolgozzák a lehető legkorábbi években, lehetőleg már a születéskor, hogy az ilyen emberi test soha ne juthasson el ahhoz a gondolathoz, hogy létezik lélek, létezik szel-*

lem. – Ennyire élesen fog szembehelyezkedni egymással ez a két világ-szemlélet.³⁰

Az altatókkal és más nyugtatószerekkel folytatott nemzetközi kereskedelem ma olyan virágkorát éli, mint ezelőtt soha. Az emberiséget, amely már nem tud nyugodtan aludni, mert a magasabb Énjében mindezek ellenére működő *szellemi realitást* nem tudja összebékíteni azzal a gyakran homlokegyenest ellenkező *világszemléletével* és életmódjával, elárasztják olyan kívülről bevitt anyagokkal, amelyek a szellemi folyamatok tudatosítását elérhetetlen messzeségekbe tolják. A keserű tényt ma már mindenki tudomásul veszi, hogy Mammon isten ebben a tekintetben teljes mértékben uralma alatt tartja az illető gyógyszeripari konszerneket.

A „NEM-KARMIKUS” BETEGSÉGEK JELLEGE

Betegségeink okainak szellemi gyökereiről való ismeretünk kétségtelen hiánya miatt a hivatalos orvostudomány jelentős része napjainkban a legjobb úton halad afelé – persze nyilvánvalóan akaratlanul –, hogy a krisztusi gyógyító impulzust a maga ellentétébe fordítsa. Az elmúlt években már megfogalmaztak néhány tanulmányt a végzetes és megszámlálhatatlan mellékhatások fellépéséről, amelyek azonnali vagy középtávú következményként a kémiai gyógyszerek bevitelére vezethetők vissza. Mégis az antibiotikumok bevetése egyenesen megkérdőjelezhetetlen szerepet játszik a fertőzőes betegségeknel, vagy a kemoterápia a rákkezelésben. Eközben komolyan vehető alternatívák alig jönnek tekintetbe, mert ahhoz az emberlényről alkotott általános fogalomnak kellene alapvetően megváltoznia.

Gondolhatunk arra is, hogy a betegség, ahogy egykor a jó istenek adományaként kapta az ember karmikus kiegyenlítés vagy a szellemi területen való továbblépést szolgáló segítség céljából, már nem is hordozhat semmit, sőt lehetőleg a legrosszabb módon egy következő életbe húzódik át.

Ebbe az összefüggésbe tartozik az, hogy az időközben vitatottá vált oltási politikát pontosabban megvizsgáljuk. Csak utalnunk kell itt arra, hogy embertanilag tekintve mi megy végbe a gyermekben az oltáskor. Az oltáskor annak a betegségnek a csíráját helyezik bele az emberi testbe, amelyet le kell győzni. Ezáltal a gyermeknek meg kell tanulnia, hogy a betegséggel szemben ellenállóvá váljon. És mégis ez a gyermek, aki nem tudta magát megvédeni, ezt a betegségcsírát folyamatosan magában hordozza majd. Ily módon kívülről valami belekerül az egyes emberbe, ami esetleg soha nem jutott volna bele, ha nincs oltás. Az oltás elvét nem kell eleve rossznak mondanunk; pontosan megfelel annak a homeopátiás feltételezésnek, hogy a hasonlót hasonlóval gyógykezeljük. Csakhogy a mód, ahogy ezt ma végzik – hiszen nem is a betegség jelentkezését követően történik, miként a homeopátiában, hanem már annak kitörése előtt, úgyhogy alapjában véve egyáltalán nem is beszélhetünk „gyógykezelésről” – aligha veszi figyelembe az egyes embernél a betegségek szellemi hátterét. Ennélfogva ma a gyermek az oltási kötelezettség miatt olyan sorssal konfrontálódhat, amely egyáltalán nem is az övé. Vagy azért, hogy egy olyan betegségcsírát ültetnek bele, amellyel karmikus okokból egyáltalán nem is kellene érintkezésbe kerülnie; vagy azért, hogy akadályozzák a sorsát az immunizálással, mert a számára karmikus okokból előírányzott betegség nem törhet fel benne, és így azt egy következő életre kell félretennie, amelyben viszont már egészen más dolgoknak kellene végbemenniük, az új, az akkori életből adódó körülmények alapján.

Így a nyugati orvostudomány lényegében véve nem veszi figyelembe a karmikus megbetegedések lelki-szellemi okait, csak azok materiálisan ható megnyilatkozásaira összpontosít, és csak ugyanolyan materiális eszközöket vet be ellenük, melyeket valójában nem is nevezhetünk „gyógyszereknek”. A betegség jelenségét csak a testben észlelik és állapítják meg, és mint ilyet kezelik – teljesen materiális módon. De ezzel bizonyos fokig még meg is kettőzik a „fonákságot”;

vagyis nemcsak hogy nem látják át a szellemi okokat, amihez kapcsolódva kezdenék el a tisztán materiális hatásokat kezelni, hanem ezenfelül ezeket a külső hatásokat nem is szellemi alapon kiválasztott gyógyszerekkel kezelik, hanem tisztán materiális eszközökkel.

Az orvos tehát kívülről bejuttat valamit az emberbe, olyan oldalról gyógyítja, aminek a betegség szellemi, karmikus okához semmi köze nincs. Ha bead egy antibiotikumot, az már nevében felvilágosítást nyújt arról, hogy a beteg szervezetében mi fog történni: „anti bios”. Mint „az élet ellen” irányuló szer nemcsak az illető kórokozót semmisíti meg, hanem a többnyire makacs, ráadásul az antibiotikummal szemben gyorsan ellenállóvá váló betolakodó *előtt* minden egyéb „életet” is elpusztít az emberi szervezetben, főképpen azt, amit manapság „immunrendszernek” nevezünk.

Utaltunk már arra, hogy az emberiség sivár *képzelőereje*, amely nem felel meg a szellemi valóságnak, felelős lehet az új betegségek megjelenésében. Éppen a már említett AIDS-betegség jó példa a szellem ilyenféle járványára. Az ember csak viszonylag rövid ideje alakította ki azt az *eszmét*, hogy a majomtól származik. Csak néhány évtizede került be a tankönyvekbe és így a társadalomba a Darwinra visszanyúló elmélet, hogy az ember az állatból fejlődött ki. Ezzel a legrövidebb időn belül eltávolodott attól az önmagáról való képtől, amit az emberi benső mindig is magában hordozott, amióta a fizikai ember belépett az anyag világába: hogy tudniillik ő az istenek öléből származik. Így tagadja meg ma az úgynevezett civilizált világ nagyobbik fele a saját isteni mivoltát, és távolodik el ezzel nem csupán szellemileg, hanem legalább annyira fizikailag is a tulajdonképpeni emberléttől. Mióta ez a gondolat realizációt kapott, a fizikai külvilágban is megjelent ennek az eszmének a lenyomata: a HIV-vírus. Ez a majomban létezett³¹ – talán már évezredek óta. De csak mintegy 40 éve jelent halálos veszélyt az emberre! Amióta az ember a maga eredetét a vele genetikailag rokonságban álló úgynevezett emberszabású majomra *vezeti vissza*, megbetegszik a majomban benne lakozó kórokozótól. Jól értsük meg: nem a majom betegszik

meg tőle, hanem az ember. Az ember úgyszólván meghal a benne gyökeret vert saját eszméjétől, egy az emberi létre vonatkozó Krisztus-ellenes képzettől.³²

Itt tulajdonképpen nem a HIV-vírus a „tisztátalan” az emberben, hanem az embernek az a *képzete*, amit ő saját magáról alkotott meg.

A Máté-evangéliumban találunk egy Krisztus Jézus-i tanítást arról, hogy az embert valójában mi szennyezi be, és mi nem:

„Akkor odahívta magához a népet, és így szólt hozzájuk: Halljátok és értsétek meg! Nem az teszi tisztátalanná az embert, ami bemegy a száján át, hanem az teszi tisztátalanná, ami kijön a száján. – Majd odamentek hozzá a tanítványai és megkérdezték tőle: Tudod-e, hogy a farizeusok felháborodtak e szavak miatt? Ő erre így válaszolt: Tövestül fognak kitépni minden növényt, amelyet nem a mennyei Atyám ültetett el! Ne törődjetek hát velük! Vakoknak vak vezetői ők. De ha vak vezet világtalant, mind a ketten gödörbe esnek. – Péter ekkor megkérdezte: Magyarázd meg nekünk az előbbi példázatot. Jézus így felelt: Még ti sem értitek? Nem értitek, hogy ami bemegy a szájon, az csak a gyomorba kerül, onnan meg az árnyékszékbe. Az ellenben, ami a száját elhagyja, a szívből származik, és ez az, ami beszennyezheti az embert! Mert a szívből jönnek elő a gonosz gondolatok, a gyilkosság, a házasságtörés, a kicsapongás, a lopás, a rágalmazás, az istenkáromlás. Ezek teszik tisztátalanná az embert, és nem az, hogy mosdatlan kézzel eszik valamit.” (Mt 15, 10–20)

Mind az AIDS-betegséget, mind egyéb járványokat, amelyek ma az emberiségre törnek, másmilyen megvilágításban kell látnunk, mint azokat a betegségeket, amelyek karmikus sorsként az egyes embert a saját lelki-szellemi fejlődésével kapcsolják össze, és a jó istenek küldik őket segítség gyanánt.

Mert kijelenthetjük, hogy néhány évtizede valami új jelent meg az emberiség betegségtörténetében: a „nem-karmikus” betegségek. Ez a fogalom nem igazán találó – mert ezek a betegségek is karmikus természetűek, csak nem az *egyénre* vonatkoznak –, mégis jellemez egy

bizonyos fejlődési állapotot. Azokat a betegségeket, amelyek beleágyazódnak az individuum karmikus sorsába, e fogalom elkülöníti azoktól, amelyekben ma az ember szintén megbetegedhet, jóllehet tulajdonképpen *nem* is tartoznak a saját karma-útjához. Ezeket az új betegségeket ugyanis, amelyekbe bele is halhat az ember, a megbetegedett *társadalmi organizmus* okozza.

E „nem-karmikus” betegségek egyik jellemvonása, hogy a bennük megbetegedettek sorsútjában nem találunk semmilyen utalást valamilyen karmikus „adósságra” a részükről, ami az ilyen betegség kitörését megmagyarázhatná. Az emberiség azáltal, amit belevisz a világba Krisztus-ellenes gondolkodásával, érzésével és akaratával – ahelyett, hogy az éteri Krisztus látására készülne fel –, a világot elárasztja démonaival. E démonok fizikailag érzékelhető megnyilatkozásai azok a betegségjelenségek, amelyeknek nem juthatunk a nyomára a tisztán természettudományos szemléletünk alapján. Ide tartoznak nemcsak a fertőzőes megbetegedések, hanem valódi civilizációs járványként az elbutulás (a dementia-betegségek) is, amelyek a nyugati világban egyre inkább kezdenek terjedni,³³ illetve az úgynevezett autoimmun megbetegedések, amilyen a bőrtuberkulózis, vagy a szklerózis multiplex. Mindezeket a járványszerűen terjedő betegségeket az jellemzi, hogy Krisztus-ellenes működésük ismérveként azokat az embereket is eléri, akik nem karmikusan terhelték meg magukat.

Az ilyen járványok fellépésekor ugyanakkor a helytelen kezelés hatására ugyanazok a reakciók jelentkeznek az *emberiség* organizmusában, mint a Föld organizmusában, amikor rossz bánásmódban részesítik. Az emberiség organizmusa az emberiség globális tetteire való reakcióként *járványokkal* válaszol, a Föld organizmusa földrengésekkel és vulkánkitörésekkel. Ilyenkor nem ritkán, sőt többnyire éppen azok szenvedik el a károkat, akik maguk nem felelősek a bajokért.

Az emberiség történelmében tehát manapság ismét egynéhány betegséget nem a jó istenek tevékenysége okoz, hanem a rosszaké. De miközben a korforduló idején, amikor ez még érvényben lehetett,

Lucifer és Ahrimán állt egy betegség megjelenése mögött, ma a Krisztus-impulzussal szembenálló harmadik hatalom áll mögötte, amely terve keresztülvitelére Lucifert és Ahrimánt állítja szolgálatába.

Amikor a krisztusi korforduló idején Lucifer és Ahrimán fejtegette ki hatását, az emberi asztráltest és étertest legyengítéséről volt szó, amely előidézte egy adott fizikai betegség kialakulását. Az imént említett betegségeknel viszont az ember lényének négy kialakult része közül a legmagasabbnak, az *Énnek* a legyengítése történik.

Ha Krisztus adománya, az Én gyengül le és lesz beteg, a támadók legfeljebb csak annyiban nevezhetők luciferinek vagy ahrimáninak, amennyiben ezek ekkor már a harmadik sötét, Krisztus ellenes hatalom szolgálatában jelennek meg. Ebben az értelemben beszélt Rudolf Steiner erről a jövő emberiségét járványszerűen sújtó hatalomról mint „Szórat-misztériumról”.³⁴ Ám az ilyen betegségek sajátossága abban áll, mint már kifejtettük, hogy ezeknek a hatalomnak a hatása szükségképpen *nem* egy legyengült Énben mutatkozik ma. E betegségek fajtája ugyanakkor utalás lehet számunkra az emberi társadalmi összefüggések egoista állapotára, az Én-orientált állapot helyett. Mert az emberiség megbetegedhet a csoport-énjében, vagy az emberiség-énjében is, ha kihull a Krisztus-lénnyel való kötelékből, amiben ma lehetne.

Európa szellemi feladata a keleti és a nyugati impulzus közötti közvetítés. Míg a keleti világ a luciferi behatásnak van alávetve, a nyugatban inkább az ahrimáni princípium érvényesül. Egyfelől az emberi *elvágódás* a Földről a „nirvánába”, egy túlzott Én-nélküli karma-fogalom irányába, másfelől a lélek és a szellem eltörlése a pusztá *anyag* imádása folytán – e kettő között kellene a *Közép* erejének hatnia, amiként azt szoborcsoportjában Rudolf Steiner ábrázolta, ahol az Emberiség Képviselője a dualitás szélsőségeit kiegyensúlyozott és gyógyító hármassággá alakítja át.³⁵

A betegségek, amelyekkel az embernek ma egyre inkább meg kell küzdenie, és amelyek *nem* karmikus természetűek, közvetlenül összefüggnek a társadalmi organizmus betegségével. Az európai em-

ber számára ez azt jelenti: betegségei együtt járnak kultúrköre *el nem ért* szellemi és krisztusi-morális céljaival. Európa egyre inkább aláveti magát a nyugati, különösen az anglo-amerikai impulzusnak ahelyett, hogy a nyugati világban a krisztusi közép kiegyensúlyozó elemét hordozná. Következésképpen az európai ember megbetegszik a nyugati világ „kultúrbetegségeiben” is – a hasonló viszonyok miatt.

A társadalmi organizmusban az ilyen Krisztus-ellenes vonás kiegyenlítése csak úgy teremthető meg, ha az *ártatlanoknak* – a krisztusi példaképre törekedve – bizonyos fokig az egészségüket, az életüket kell adniuk a vétkesek életéért. Ez így lesz mindaddig, amíg az emberiség egyszer csak keservesen meg nem tanulja, hogy mégiscsak egyetlen összetartozó organizmus, és a különbözőképpen elismert és méltányolt népek, vagy társadalmi csoportok az önmagán belüli nemzeti-soviniszta vagy gazdasági megkülönböztetése saját testrészeit, mint karokat és lábakat, tagadja meg, és hogy az ilyenféle gondolkodásnak és cselekvésnek az *egész* társadalmi organizmus látja kárát. Ha az emberiségben megéri az új, énszerű csoportlélek-tudat iránti érzék, és azok, akik bár a szívükben (de nem a testükben) betegedtek meg, teljes szellemi felelősséget vállalnak tetteikért, hogy ezeket a betegségeket a világból kiszorítsák, csak akkor fogjuk tudni feltartóztatni az újabb járványok kitörését is.

Ezért a *tudatosodási folyamat* a szellemi világ realitása és ezzel annak a gyógyító impulzusnak a jelentősége iránt, amit Krisztus a fizikai világba hozott, különösképpen kimeríthetetlen potenciált rejt magában a már fennálló betegségek kezelése és az új karmikus és nem-karmikus betegségek megakadályozása tekintetében.

- 12 Lásd a 9. megjegyzést.
- 13 Vö. „*Boldog és szent az, akinek része van az első feltámadásban. Ezekén nincs hatalma a második halálnak...*” (Jelenések könyve 20, 6); „*Ez a második halál, a tűz tava.*” (20, 14)
- 14 Lásd a 7. megjegyzést.
- 15 A KELET A NYUGAT FÉNYÉBEN. LUCIFER GYERMEKEI ÉS KRISZTUS TESTVÉREI. GA 113, 1909. 08. 31. *Új Mani-fest Kiadó, 2001*
- 16 Lásd a 7. megjegyzést. Ur-Weihenacht: „*Az idők fordulóján/ Belépett a kozmikus szellemi fény/ A földi létáramlásba...*”
- 17 Judith von Halle: UND WÄRE ER NICHT AUFERSTANDEN... *Dornach, 2006, 2. kiadás, 109. old.*
- 18 Lásd a 9. megjegyzést.
- 19 János keresztelése ettől függetlenül alapvető jelentőségű volt, amennyiben János a kereszteléssel azokat az embereket, akik még nem kerültek kapcsolatba Krisztus Jézussal, felkészítette arra, hogy Krisztushoz eljussanak. Így a János-keresztelés egyfajta előlegzés volt, az emberi lény felkészítése, hogy magába fogadja azt, amit végül Krisztusnak kellett elhoznia.
- 20 Rudolf Steiner: ESOTERISCHE UNTERWEISUNGEN FÜR DIE ERSTE KLASSE DER FREIEN HOCHSCHULE FÜR GEISTESWISSENSCHAFT AM GOETHEANUM, 1924, GA 270, II. kötet, 11. óra
- 21 Lásd az 5. megjegyzést.
- 22 Vö. Judith von Halle: DAS ABENDMAHL. VOM VORCHRISTLICHEN KULTUS ZUR TRANSSUBSTANTIATION. *Dornach, 2006*
- 23 Rudolf Steiner: A MÁRK-EVANGÉLIUM. GA 139, 1912. 09. 22., *Genius Kiadó*
- 24 A „negyedik éjszakai őrsváltás” megfelel hajnali 3 órának. Őrsváltás három óránként volt: az első délután 6-kor, a második este 9-kor, a harmadik éjfélkor.
- 25 Vidék a Jordán keleti oldalán, a Genezáret-tó délkeleti részén.
- 26 Rudolf Steiner: MENSCHENWERDEN, WELTENSEELE UND WELTENGEIST. GA 205, 1921. 06. 26.

- 27 Rudolf Steiner: NATUR- UND GEISTWESEN – IHR WIRKEN IN UNSERER SICHTBAREN WELT. *GA 98, 1907. 12. 04.*
- 28 Rudolf Steiner: AUS DEN INHALTEN DER ESOTERISCHEN STUNDEN 1904–1909. *GA 266/1, 1907. 12. 05.*
- 29 Rudolf Steiner : WAHRSPRUCHWORTE. *GA 40, Michael-Imagination, 1924. 09. 28.*
- 30 Rudolf Steiner: DIE SPIRITUELLEN HINTERGRÜNDE DER ÄUSSEREN WELT. DER STURZ DER GEISTER DER FINSTERNISSE. *GA 177, 1917. 10. 07.*
- 31 Lásd a Basler Zeitung 2007. november 2-i cikkét: DAS VIRUS, DAS AUS DER WÄRME KAM – WIE DER AIDS-ERREGER DIE WELT EROBERTE.
- 32 Lásd Peter Tradowsky fejtegetéseit: SILVESTERVORTRAG 2002, *kézirat, Berlin 2003*
- 33 Erről 2008-ban egy tanulmány fog megjelenni a Verlag am Goetheanum gondozásában. Judith von Halle: ZUM PHÄNOMEN DER DEMENZ-ERKRANKUNG.
- 34 Lásd Rudolf Steiner: VORTRÄGE UND KURSE ÜBER CHRISTLICH-RELIGIÖSES WIRKEN. *V. kötet, GA 346, 1924. 09. 12. és 09. 15.*
- 35 Vö. Rudolf Steiner: MENSCHENSCHICKSALE UND VÖLKERSCHICKSALE. *GA 157, 1915. 06. 10.*
- 36 Rudolf Steiner: ERFABUNGEN DES ÜBERSINNLICHEN. DIE DREI WEGE DER SEELE ZU CHRISTUS. *GA 143, 1912. 05. 08.*
- 37 Rudolf Steiner: MENSCHENSCHICKSALE UND VÖLKERSCHICKSALE. *GA 157, 1914. 09. 01.*